

Міністерство освіти і науки України
Полтавський державний аграрний університет
Департамент агропромислового розвитку Полтавської ОВА
ННЦ «Інститут аграрної економіки» НААН України
ГО «Науково-дослідний інститут соціально-економічного розвитку»
Національний університет біоресурсів і природокористування України
Сумський національний аграрний університет
ТОВ «Науково-виробничий центр сертифікації,
метрології та стандартизації»
Дніпровський державний аграрно-економічний університет
Science and research institute of social and economic development (Чехія)
Leibniz institute of agricultural development
in transition economies (Німеччина)
International centre for enterprise and sustainable development (Гана)
ISMA University (Латвія)
Administration of the universidad Carlos III de Madrid (Іспанія)
School of marketing, UNSW business school UNSW Sydney (Австралія)
Кооперативно-торговий університет Молдови
Євразійський національний університет ім. Л. Н. Гумільова (Казахстан)

Матеріали

**VI Міжнародної науково-практичної конференції
«Менеджмент XXI століття: глобалізаційні виклики»**

19 травня 2022 р.

Полтава 2022

УДК 005 «20»
М 50

Менеджмент XXI століття : глобалізаційні виклики : матеріали VI Міжнародної науково-практичної конференції, 19 травня 2022 р. Полтава : ПДАУ, 2022. 1310 с.

У матеріалах конференції розглядаються загальнодержавні, галузеві та регіональні аспекти методології та практики сучасного менеджменту.

Збірник розрахований на науково-педагогічних працівників, аспірантів, студентів закладів вищої освіти, фахівців-практиків.

Редакційна колегія:

В.І. Аранчій, к.е.н., професор, ректор Полтавського державного аграрного університету,

О.А. Галич, к.е.н., професор, перший проректор Полтавського державного аграрного університету,

Т.В. Воронько-Невіднича, к.е.н., доцент, завідувач кафедри менеджменту ім. І.А. Маркіної Полтавського державного аграрного університету,

М.В. Зось-Кіор, д.е.н., професор, професор кафедри менеджменту ім. І.А. Маркіної Полтавського державного аграрного університету,

Viktorii Riashchenko, Dr.oec., Prof., Expert of Latvian Council of Science, ISMA University of Applied Science, Riga, Latvia,

Emmanuel Kwesi Boon, Prof., Director of International Affairs International centre for Enterprise and Sustainable Development (ICED), Accra, Ghana,

Vladimir Melnyk, Dr., Associate Professor of Marketing Department of Business Administration University Carlos III of Madrid

Д.В. Дячков, д.е.н., доцент, професор кафедри менеджменту ім. І.А. Маркіної Полтавського державного аграрного університету,

І.П. Потапюк, к.е.н., доцент, доцент кафедри менеджменту ім. І.А. Маркіної Полтавського державного аграрного університету

Матеріали друкуються мовою оригіналів.

За виклад, зміст і достовірність матеріалів відповідають автори.

© Розповсюдження та тиражування без офіційного дозволу ПДАУ заборонено

процедури вирішення суперечок;

- бюрократично ускладнену процедуру збору документів та доказів, складність доведення правопорушення;
- нестачу кваліфікованих кадрів.

На нашу думку, першим кроком до вдосконалення сфери захисту прав інтелектуальної власності в Україні є створення дієвого законодавства. Разом з тим, необхідним є створення спеціальних ресурсів для підвищення проінформованості населення, заохочення бізнесу шляхом проведення ефективної соціально-економічної державної політики. Усе це сприятиме економічному розвитку та конкурентоспроможності України.

Список використаних джерел:

1. Ілляшенко С.М. Управління інтелектуальним капіталом підприємства: монографія / С.М. Ілляшенко, С.О. Голишева, А.В. Колодка. – Суми: ТОВ «Триторія», 2017. – 360 с.
2. М. М. Солошук, М. М. Капінос, Е. Т. Лерантович. Захист прав інтелектуальної власності. Тема 9. *Інтелектуальна власність*. 2008. № 11. С. 51-62.
3. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони : Угода Україна від 27.06.2014 р. : станом на 30. 11. 2015 р. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/984_011#Text (дата звернення: 06.05.2022).
4. Global Innovation Index 2021. URL: https://www.wipo.int/edocs/pubdocs/en/wipo_pub_gii_2021.pdf (дата звернення 06.05.2022)
5. Наукова та інноваційна діяльність України 2020. URL: http://www.ukrstat.gov.ua/druk/publicat/kat_u/2021/zb/10/zb_Nauka_2020.pdf (дата звернення 06.05.2022)

С.В. Лелюк, к.е.н., доцент

Харківський національний університет імені С. Кузнеця

ФІНАНСОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ СЕКТОРУ ІНФОРМАЦІЙНО- КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ

Фінансовий менеджмент представляє собою систему принципів і методів розробки та реалізації управлінських рішень, пов'язаних з формуванням, розподілом і використанням фінансових ресурсів підприємства та організацією обороту його

грошових коштів [1]. Однією з функцій фінансового менеджменту є формування ефективних інформаційних систем, що забезпечують обґрунтування альтернативних управлінських рішень [1]. Реалізація зазначеної функції фінансового менеджменту, з точки зору І. Бланка, здійснюється через організацію постійного моніторингу фінансового стану підприємства. Використання якісного інформаційно-комунікаційного забезпечення в процесі фінансового менеджменту передбачає застосування розширеного переліку інформаційних джерел та інструментів для дослідження фінансово-господарського стану суб'єктів господарювання.

Проблеми впровадження інформаційних технологій для фінансово-економічного обліку, результати якого становлять підґрунтя для реалізації фінансового менеджменту підприємств, розглядали у своїх роботах Г. Аніловська, І. Головачов, О. Климчук, Н. Марушко, О. Ніфатова, А. Олійник, Т. Стоколоса, О. Тоцька та інші. Проте подальшого розвитку в умовах цифровізації потребують питання результативності використання сучасних ІТ-інструментів фінансового менеджменту в діяльності суб'єктів господарювання і особливо сектору інформаційно-комунікаційних технологій, чистий фінансовий результат яких становив 19 257, 27 млн. грн. на кінець 2020 р., що відповідає 28,3% від загального значення показника по Україні.

Галузь інформаційно-комунікаційних технологій активно розвивається в Україні. До підприємств цього напрямку належать суб'єкти господарювання, що здійснюють діяльність за КВЕД 26.1, 26.2, 26.3, 26.4, 26.8, 46.5, 58.2, 61, 62, 63.1 та 95.1. Сучасні інформаційні технології в фінансовій сфері передбачають цифровізацію глибокого і комплексного аналізу усіх аспектів фінансово-господарської діяльності підприємства, результати якого створюють підґрунтя для ухвалення рішень в рамках бізнес-процесів фінансового менеджменту. Відповідно до даних Державної служби статистики України [2] частка підприємств значених напрямів діяльності, що купують послуги хмарних обчислень в фінансовій сфері за період з 2018 по 2021 рр. має тенденцію до зростання (збір та розрахунок даних за 2020 рік не здійснювався). Так, прикладне програмне забезпечення

бухгалтерського обліку та фінансів у 2018 р. використало 8,3% підприємств галузі інформаційно-комунікаційних технологій, а в 2021 р. – 14,9%. Кількість діючих суб'єктів господарювання даного сектору змінювалось з 166715 осіб у 2018 р. до 223018 осіб у 2020 р. З них частка фізичних осіб-підприємців складала 92,63 % і 93,80% у 2018 та 2020 рр. відповідно. Враховуючи ступінь впровадження інформаційних технологій в бізнес-процеси фінансового менеджменту підприємств галузі інформаційно-комунікаційних технологій України, за даними Державної служби статистики здійснено аналіз фінансових результатів суб'єктів господарювання даної сфери. Проведені дослідження показали, що прибуток до оподаткування для підприємств галузі інформаційно-комунікаційних технологій у 2018 р. становив 23 227,12 млн грн., а у 2020 р. – 29 769,84 млн. грн. Чистий прибуток суб'єктів господарювання досяг рівня 15 562,60 млн. грн у 2018 р. та 19 257,27 млн грн у 2020 р. Збитки, отримані підприємствами галузей інформаційно-комунікаційних технологій склали 3814,43 млн. грн. у 2018 р., 3825,59 млн. грн. – у 2019 р. та 7992,49 млн. грн. – у 2020 р. Відповідно фінансовий результат суб'єктів господарювання галузі, які одержали прибуток, зростає впродовж аналізованого періоду, та дорівнює 15562,6 млн. грн. (2018 р.), 19955,94 млн. грн. (2019 р.) та 19257,27 млн. грн. (2020 р.). Визначено, що частка чистого прибутку підприємств галузі у загальних фінансових результатах суб'єктів господарювання України збільшилась з 5,4% у 2018 р. до 28,3% на кінець 2020 р. Означена тенденція зумовлена стабільним зростанням прибутку підприємств, діяльність яких пов'язана із інформаційно-комунікаційними технологіями, на фоні зменшенням обсягів чистого фінансового результату підприємств України з 288 305,5 млн. грн. у 2018 р. до 68 054,91 млн грн. за підсумками 2020 р.

Подані результати аналізу створюють передумови для розвитку подальших досліджень. Вони спрямовуватимуться на виявлення моделей залежності між результатами діяльності підприємств сектору інформаційно-комунікаційних технологій та рівнем застосування інструментів цифровізації в задачах фінансового менеджмента.

Список використаних джерел:

1. Бланк И.А. Финансовый менеджмент : учебный курс. 2-е изд., перераб. и доп.. К. : Эльга, Ника-Центр, 2005. 656 с.
2. Статистична інформація. *Офіційний сайт Державної служби статистики України*. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/> (дата звернення: 10.05.2022 р.)

В.В. Макогон, к.е.н., доцент,
О.В. Горох, к.е.н., доцент
Державний біотехнологічний університет

ПІДХОДИ ДО ОЦІНКУ ВПЛИВУ ОБСЯГІВ КАПІТАЛЬНИХ ІНВЕСТИЦІЙ НА ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИТРАТ ЗЕРНОВОЇ ГАЛУЗІ

Найважливішою складовою агропромислового комплексу є зернова галузь, що визначає основу економічної безпеки країни. Зернове виробництво займає провідне місце в структурі аграрного сектору економіки України. Її ефективний розвиток є запорукою гарантування національної продовольчої безпеки, підґрунтям експортного потенціалу країни. Нажаль початок військових дій в Україні чинить значні перешкоди подальшому нормальному розвитку зернової галузі. Для утримання позицій на світовому ринку вітчизняним аграріям необхідно нарощувати інвестиції у підвищення ефективності галузі, запроваджувати інноваційні технології.

Нажалі протягом 2000-2022 рр. спостерігається скорочення кількості зернозбиральних комбайнів у сільськогосподарських підприємствах з 65,2 до 26,5 тис. од. Причинами для цього є незбалансованість цінкових тенденцій на готовій продукції і засобів виробництва, що обумовлює зниження окупності інвестицій в останні. Зважаючи на це вимогою часу є дослідження методичних підходів до моделювання розміру капітальних інвестицій сільськогосподарських підприємств на оновлення зернозбиральної техніки за критерієм максимізації окупності витрат зернової галузі.

Проблемам оцінки та підвищення економічної ефективності витрат на виробництво зернових культур приділено значну увагу у працях В.Г. Андрійчука, В.І. Бойка, Ю.П. Воскобійника,

ДІЯЛЬНОСТІ ПІДПРИЄМСТВА	284
<i>О.М. Кубецька, О.В. Ткаченко</i>	
СУТНІСТЬ ФІНАНСОВОЇ СТІЙКОСТІ ТА ЇЇ ЗНАЧЕННЯ В АНАЛІЗІ ФІНАНСОВОГО СТАНУ ПІДПРИЄМСТВА	287
<i>С.І. Кудин</i>	
ВПЛИВ ЕЛЕКТРОННОЇ КОМЕРЦІЇ НА СТРАТЕГІЇ ПІДПРИЄМСТВА	289
<i>Н.В. Кузенко, К.А. Костишин</i>	
ЗАХИСТ ПРАВ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ В КОНТЕКСТІ ЄВРОІНТЕГРАЦІЇ	291
<i>С.В. Лелюк</i>	
ФІНАНСОВИЙ МЕНЕДЖМЕНТ СУБ'ЄКТІВ ГОСПОДАРЮВАННЯ СЕКТОРУ ІНФОРМАЦІЙНО- КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ В УМОВАХ ЦИФРОВІЗАЦІЇ	294
<i>В.В. Макогон, О.В. Горох</i>	
ПІДХОДИ ДО ОЦІНКУ ВПЛИВУ ОБСЯГІВ КАПІТАЛЬНИХ ІНВЕСТИЦІЙ НА ЕФЕКТИВНІСТЬ ВИТРАТ ЗЕРНОВОЇ ГАЛУЗІ	297
<i>С.М. Марчишинець, В.В. Вільчинська</i>	
ОСОБЛИВОСТІ МЕТОДОЛОГІЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ІННОВАЦІЙНО-ІНВЕСТИЦІЙНИМ ПОТЕНЦІАЛОМ ПІДПРИЄМСТВ ПРОМИСЛОВОГО СЕКТОРУ НАЦІОНАЛЬНОЇ ЕКОНОМІКИ	300
<i>Н.С. Микитюк</i>	
СУЧАСНІ ТЕНДЕНЦІЇ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПРОМИСЛОВИХ ПІДПРИЄМСТВ В УКРАЇНІ	302
<i>Л.В. Олексенко</i>	
ІННОВАЦІЙНА СПРИЙНЯТЛИВІСТЬ У ПРОЦЕСІ ФОРМУВАННЯ НАЦІОНАЛЬНОЇ ІННОВАЦІЙНОЇ СИСТЕМИ ..	305
<i>О.Г. Пономаренко, А.А. Хоменко</i>	
ОБЛІКОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ДЕБІТОРСЬКОЮ ЗАБОРГОВАНІСТЮ	307
<i>О.Г. Пономаренко, А.І. Цимбал</i>	
ОБЛІКОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ УПРАВЛІННЯ ГРОШОВИМИ КОШТАМИ	309
<i>В.І. Porfirenko, M.S. Nikitina</i>	
THE INFLUENCE OF INTENSIVE DEVELOPMENT OF INFORMATION TECHNOLOGIES ON THE TENDENCY OF LEAD-MANAGEMENT IMPLEMENTATION	311
<i>О.М. Розмислов, А.С. Серікова</i>	
РОЛЬ ІНФОРМАЦІЙНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ В	